

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Иванка Тодорова Мавродијева, член на научно жури със заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ № РД-38-466 от 14.07.2017 г.

на дисертация на тема
„Виртуална педагогическа реторика и обучение в онлайн среда“,
изготвена от докторанта Тодор Симеонов Симеонов

Кратка информация за кандидата

Тодор Симеонов Симеонов е зачислен със заповед РД20-1111/15.07.2014 г., шифър и наименование на научната специалност: 2.3. Философия (реторика във виртуалната среда). Той е редовен докторант към катедра „Реторика“, Философски факултет, СУ „Св. Климент Охридски“ и насочен към публична защита с решение на катедрен съвет при катедра „Реторика“ от 27 юли 2017 г. Той представя резултати от изследвания от дисертацията на конференции и участва в научни форуми, организирани от катедра „Реторика“ и от други научни звена, в това число и на научни форуми извън България и други. Тодор Симеонов е бил член на екипи на няколко научни проекта по НИС, СУ „Св. Климент Охридски“ през 2015 и 2016 година. Тодор Симеонов извървя постепенното и устойчиво развитие по време на докторантурата; той натрупа знания и разви аналитични умения, изгради методика на изследването, реализира изследователска работа, усъвършенства уменията да представя резултати от проучване на виртуалната педагогическа реторика и също така през цялото време показва самокритичен поглед към постигнатото на отделните етапи от подготовката на дисертацията и използване на релевантни методи, сред които киберетнографското наблюдение, виртуален реторичен анализ, анкетна карта, експертна оценка.

Актуалност и значимост на разработваната проблематика

Дисертационният труд на докторанта Тодор Симеонов се отличава с оригиналност; той прави задълбочен анализ на значима и нова от гледна точка на науката реторика проблематика; в същото време докторантът критично представя виртуалната

педагогическа реторика през призмата на интердисциплинарността. В тази връзка отбелязвам две неща. На първо място, това е смелостта на докторанта Симеонов да започне изследване на проблематика, която се отличава с особена актуалност, но същевременно все още не се оценява и възприема еднозначно. В същото време по тази проблематика учени от различни научни области правят изследвания, но все още няма приет или установен научен инструментариум за правене на анализи на виртуалната педагогическа реторика, както и на проявленията ѝ в България и в български средни училища. По този начин Тодор Симеонов се ориентира към очертаване границите на дисциплинарно поле, по което се водят научни дискусии и се апробират методики. Ето защо докторантът Симеонов достига до систематизиране и до очертаване на границите на ново научно поле. За да направи това, той осъществява максимално широко проучване на автори, Тодор Симеонов прави не само пълен, но и критичен обзор на публикации, по теми, които са свързани с тематиката на дисертацията. Той извежда различни становища и позиции, в първата теоретична глава, също така във втора глава представя нормативната уредба във връзка с е-обучението у нас. Тодор Симеонов представя тенденциите и категориално-понятийния апарат и след това в трета глава извежда методиката и четвърта глава логично включва резултатите от проучването.

Структурни и съдържателни особености на дисертационния труд

Дисертацията на Тодор Симеонов е изготвена в структурно и техническо отношение прецизно, той включва заглавна страница, съдържание, увод, изложение, заключение – резюме на получените резултати с декларация за оригиналност и библиография, както и приложение.

В увода ясно са очертани обектът и предметът, убедително са представени ограниченията, коректно са формулирани целта и задачите, изведена е изследователската теза и хипотеза, представена е методиката и е доказано защо са избрани именно тези методи. Също е представена степента на разработеност на проблематика в различни научни школи, в това число и в България, което е важно, имайки предвид тематиката, която е относително нова.

Основната част на дисертацията се отличава с ясна и детайлна структура, което е едно от предимствата на текста.

Дисертационният труд обхваща 196 страници заедно с увода, основната част, включваща 4 глави, заключението и библиографията – над 200 източника. Има източници на няколко чужди езика и на български, които са по проблематиката на дисертацията и се познават много добре, цитиранията са коректни.

Текстът отговаря на структурните и съдържателни изисквания за дисертация и е форматиран според изискванията, открояват се ясно и детайлно отделните тематични и проблемни области.

Първа глава е теоретична, тя е посветена на реториката, виртуалната реторика и комуникация. В нея докторантът извежда понятия и дава дефиниция на над 10 термина и понятия, тоест работи коректно с категориално-понятийния апарат и обновява терминологията на виртуалната реторика.

Втората глава е с обзорен характер и тя логично включва и анализи по отношение на нормативната база, регламентираща е-обучението и използването на ИКТ по класове.

Трета и четвърта глава представят изследването и резултатите от него и обхващат изследването, което включва точно и пълно представяне на етапите, методите, резултатите и постиженията. Предимство тук е визуализирането на тези етапи, коректността и извеждането на изводи и обобщение по отношение на виртуалната педагогическа реторика в училище и в частност преподаването. Един от плюсовете е изготвеният и апробиран курс за преподаване на реторика в онлайн среда в средното училище, тоест откроява се практико-приложният елемент.

Като обем и съдържание текстът представя балансирано и систематизирано информацията, изследванията, етапите в тях, резултатите и изводи, има установени устойчиви и специфични особености на виртуалната педагогическа реторика.

Текстът е написан при използване на ясна терминология, налице е точно цитиране, има ясно извеждане на етимологията на термините от областта на реториката и в частност на виртуалната реторика.

Анализирана е виртуалната педагогическа реторика, което, доколкото ми е известно, досега не е правено от други млади изследователи у нас. Тодор Симеонов представя сериозен теоретичен обзор, той изгражда теоретична рамка, след като прави задълбочен критичен прочит на над 120 автора от различни области, свързани с темата на дисертацията. Докторантът използва както реторични подходи и методи, така и такива,

които се открояват като съвременни и са релевантни към изследването, а именно киберетнографското наблюдение, реторичен анализ на виртуалната среда и анализ на нормативната база, регламентираща използването на е-обучението. Тодор Симеонов използва тези методи на изследване в едно поле, което изисква прилагане на интердисциплинарен подход. Той е работил с научни източници на представители от различни научни школи и направления, занимаващи се с интернет комуникации. педагогика, реторика. Симеонов използва релевантна и ефективна методика при отчитане на целите и обекта. Докторантът представя балансирано и систематизирано етапите от изследването, резултатите и изводите, формулира кои са особеностите при изучаване на реторика онлайн на равнищата на петте реторични канона, в това число фигури и аргументи; вербални, невербални и визуални елементи; презентиране, подготовка и реализиране в онлайн среда на жанрове като *постове, бележки, коментари, виртуални диалози и дискусии, мултимедийни презентации, куизи* и други.

Освен това Тодор Симеонов се откроява с уменията да достига до синтез, до извеждане на явления и тенденции във виртуалната педагогическа реторика, до дефиниране на понятия, сред които „виртуално обучение“, „виртуален учител“, „виртуален ученик“, виртуален урок“, „виртуална класна стая“, „обърната класна стая“ и други. Откроявам като постижение речника, който докторантът Симеонов изготвя, това доказва уменията му да достига до синтез и до обновяване на част от терминологията във виртуалната реторика.

Текстът е написан при използване на ясна терминология, налице е точно цитиране, има ясно извеждане на етимологията на термините и там, където е необходимо. Предимство на текста е доказателственият и илюстративен материал, визуализацията от резултатите от изследванията, както вътре в текста, така и в приложенията.

Приносните моменти, които докторантът Тодор Симеонов формулира, са четири и приемам като коректно извеждането им. Откроявам като постижение следното, апробиране на курс по реторика в онлайн среда при използване на възможностите на виртуалната класна стая Едмодо, както и установяване на възможностите за изучаване на ораторството във виртуална среда от ученици.

Приемам и формулировката на с. 27 от автореферата „...виртуалната педагогическа

реторика се формулира като специфично проявление на ораторството в професионална среда, която представлява педагогическа практика, свързана с изготвяне, споделяне и модерирание на автентично образователно съдържание, което съчетава различни модалности (текст, графика, аудио, видео и т.н.), представяно синхронно или асинхронно, чрез ИКТ и интернет при отчитане на индивидуалните нужди на съвременните ученици във виртуална среда.“

Авторефератът е с обем 31 страници и в него са представени точно и пълно добре съдържанието и структурата на дисертацията, както и постигнатите резултати.

Тодор Симеонов има 7 публикации, като всички те са по темата на дисертацията и са публикувани през трите години в списания, докторантски сборници и сборници от конференции на български и английски език. Той представя както теоретични постановки, свързани с дисертацията, а именно „Приложение на бизнес софтуерни решения в обучението“ (2015), „Съвременни измерения на педагогическата реторика във виртуална сред“ (2015), така и резултати от изследвания, свързани с пролематиката в дисертационния труд: „Blending educational communication: a Bulgarian case“ (2015), „Скрийнкастинг: трансформация на педагогическата презентация през погледа на киберетнографията (2015), „Blended Project-based Learning for Building 21st Century Skills in a Bulgarian School (2016), „Digital badges in education: nature and implementation“ (2016) и други.

Заключение

Дисертационният труд на Тодор Симеонов на тема „Виртуална педагогическа реторика и обучение в онлайн среда“ отговаря на изисквания съгласно чл. 66 (2) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Дисертационният труд притежава безспорно качествата на дисертационен труд, като докторантът Тодор Симеонов демонстрира следните качества на млад изследовател: солидна теоретична подготовка и анализаторски умения; способност да структурира и реализира прецизно научно изследване за виртуалната педагогическа реторика в България; както и умения да подготвя научен текст, който да покрива жанровите изисквания за дисертация на

структурно и съдържателно равнище. Налице е покритие между целите, теоретичната подготовка, методиката на изследване и смелостта да се работи по проблематика, свързана със съвременното ораторство, с преподаването му в онлайн среда чрез виртуалната педагогическа реторика. Докторантът Симеонов постига целите чрез представяне на постигнатите резултати, като дисертацията има теоретични, методически и практико-приложни приноси.

В заключение давам положителна оценка на дисертационния труд на Тодор Симеонов и напълно убедено предлагам на членовете на научното жури да вземат решение за присъждане на ОНС „доктор“ на Тодор Симеонов Симеонов по 2.3. Философия (реторика във виртуалната среда).

5 септември 2017 г.

Подпис:

проф. дфн Иванка Мавродиева